

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 636.09:636.7

**СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ
БАБЕЗІОЗУ СОБАК**

Марковська К.А., 2 курс,

Науковий керівник - Гриб Ю.В. канд. вет. наук

*Національний університет біоресурсів та природокористування України,
м. Київ*

Бабезіоз – поширена трансмісивна хвороба, що передається з укусом кліща, може призводити до летальних наслідків. Збудником являються бабезії (на території європейських країн найчастіше реєструють *Babesiacanis*)– одноклітинні мікроскопічні організми, що належать до типу *Protozoa* [1]. Паразити проникають в кров, під час укусу інвазованим кліщем, уражають і руйнують еритроцити, спричиняють розлад серцево-судинної, нервової систем та функцій органів травлення. Хвороба характеризується високою температурою, пригніченням, втратою апетиту, анемією, іктеричністю слизових оболонок. Захворювання реєструється впродовж цілого року, частіше виникає весною (травень) та восени (вересень). Сприйнятливі собаки усіх вікових груп та порід. Велике значення має своєчасне обстеження ділянок природних ландшафтів, парків, скверів та проведення інсектоакарицидних обробок. В

останні роки протипаразитарні обробки в зонах зелених насаджень проводяться несистематично, тому профілактичний ефект від даних заходів - незначний. Для хіміопротипаразитарної собак, парентерально застосовують імідокарб та диміназину ацетурат.

Наші вітчизняні науковці розробили гіперімунну сироватку проти бабезіоза собак і в численних дослідження визначили її профілактичну ефективність [3], проте сьогодні широкого застосування вона не має. Основним заходом профілактики бабезіозу є недопущення потрапляння кліщів на тварину. Нині на ринку ветеринарних препаратів широко представлена лінійка протипаразитарних засобів для обробки собак, різного виробництва та форми застосування.

Дослідження проводились з серпня по грудень 2021 року, на базі клініки ветеринарної медицини в м. Києві. Проводили облік всіх собак, які звернулись до лікарні для надання лікувальної допомоги, а саме мали симптоми характерні для бабезіозу або на поверхні тіла тварин виявляли паразитиформних кліщів, яких видаляли, а місця їх локалізації оброблювали антисептиком. Діагностика на бабезіоз є комплексною, базується на виявленні клінічних даних, епізоотичних даних та результатів лабораторних досліджень. При зборі анамнезу, встановлювали які протипаразитарні засоби використовували для профілактики. Для підтвердження діагнозу проводили мікроскопію мазків периферичної крові, взятої з вушної раковини тварин. Мазки готували за загальноприйнятою методикою, фарбували за методом Романовського-Гімза [2].

Згідно даних анамнезу, власники собак для профілактики найчастіше обирають краплі на шкіру та протипаразитарні таблетки: «Бравекто» (флураланер), «Сімпаріка» (сароланер), «Нексгард» (афоксоланер), рідше використовують інсектоакарицидні спреї та протипаразитарні нашійники. За дослідний період було виявлено 18 собак, хворих на бабезіоз.

Тварини, яким в якості профілактика бабезіозу вводили протипаразитарну сироватку або використовували хіміопротипаразитарну були відсутні. Імідокарб та диміназину ацетурат використовували виключно для лікування тварин, після підтвердження діагнозу.

Тварини яким в якості профілактики задавали протипаразитарні таблетки, хворих на бабезіоз не виявлено, що свідчить про високу ефективність даних препаратів. В однієї собаки – лабрадор-ретривер, 4 роки, самець, згідно анамнестичних даних, на шерстному покриві було виявлено мертвого кліща. При подальшому спостереженні, впродовж 14 днів, клінічний стан тварини був задовільний, показник температури тіла знаходився в межах фізіологічної норми. При проведенні мікроскопії мазка периферичної крові собаки – збудник бабезіозу не виявлений.

Протипаразитарні препарати у вигляді крапель на холку та спреї, що представлені на ветеринарному ринку, відрізняються діючими речовинами або їх комбінацією. Власники тварин використовували засоби вітчизняного та іноземного виробництва, до складу яких входять: фіпроніл, імідаклоприд, діазинон, селамектин, пропоксур. З метою збільшення захисного ефекту, іноді поєднували обробку протипаразитарними краплями з протипаразитарним

нашийником. Серед собак яким в якості профілактики проводили нашкірні обробки краплями від паразитів, хворих на бабезіоз було 2 тварини – мали характерні клінічні симптоми, діагноз підтверджений лабораторним дослідженням крові.

Найбільше захворіло на бабезіоз собак, яким не проводили профілактичні обробки від паразитів – 16 тварин. Серед тварин, які були оброблені нашкірними протипаразитарними краплями - виявлено 2 хворі на бабезіоз собаки.

Найкращий профілактичний ефект при застосуванні протипаразитарних таблеток, захворілі на бабезіоз тварини – відсутні.

Список використаної літератури

1. В.Ф. Галат, А.В. Березовський, М.П. Прус, Н.М. Сорока. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: практикум. Київ: Вища освіта, 2004. 238с.
2. Варенюк І.М., Дзержинський М.Е. Методи цито-гістологічної діагностики: навч. посіб. Київ: Інтерсервіс, 2019. 256 с.
3. Прус М.П., Семенко О.В. Експериментальні дослідження впливу гіперімунної протибабезіозної сироватки крові собак на імунокомпетентні клітини крові та з'ясування можливості використання її для профілактики бабезіозу собак. *Наук. вісник НАУ*. Київ, 2004. № 78. С. 159-164.